

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Suat Sarı

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Uygulamalı
Miras Hukuku

Temel Kavramlar - Yasal Mirasçılık - Saklı Paylar
- Tasarruf Oranı - Tenkis

11. Baskı

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2024

Ekim 2024

ISBN: 978-625-6134-15-7

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

*Ömrünü Hukuk Kitapları Yayıncılığına Adanmış,
Filiz Kitabevinin Kurucusu
Merhum İsmet Oruç'un Hatrasına ...*

Önsöz

Kitap; Miras Hukukunun temel kavramları, yasal mirasçılık, saklı paylar ve saklı paylı mirasçılar, tasarruf oranı ve saklı payların ihlâli hâlinde gündeme gelen tenkis konularını içermektedir. Çözümlü örneklerdeki olay kurgusu imkân verdiği ölçüde Miras Hukukunun diğer konularına ilişkin örnek sorulara da yer verilmiştir. Kitapta hem belirtilen konulara ilişkin temel esasların ortaya konulması hem de bu esasların uygulanma şekline ilişkin örnek olaylara yer verilmesi amaçlanmıştır.

Kitap, Filiz Kitabevinin kurucusu merhum İsmet Oruç'un hatırasına ithaf olunmuştur. Kendisini bu vesileyle bir kez daha rahmetle anmaktayım.

Kitabın yayınlanmasını sağlayan Filiz Kitabevine ve değerli çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Suat Sarı

İçindekiler

İçindekiler	7
Kısaltmalar	11
Genel Bibliyografya	13
I. Miras Hukukunun Anlamı ve Konusu	15
II. Miras Hukukunun Temel Kavramları	16
1. Mirasbırakan	16
2. Miras veya Tereke	17
3. Mirasçı	19
4. Ölüme Bağlı Tasarruf	20
5. Külli halefiyet	21
a. Miras Ortaklığı/ Ortakların Elbirliği ile Hak Sahipliği	22
b. Kişisel ve Mütessesil Borçluluk	24
III. Miras Hukuku Mevzuatı	25
IV. Yasal Mirasçılar	27
1. Genel Olarak	27
2. Yasal Mirasçılar Kimlerdir?	28
a. Kan Hısımları ve Zümre Sistemi	28
aa. Kan hısımları kavramı	28
bb. Kan hısımlarının mirasçılığının belirlenmesinde zümre sistemi	29
cc. Zümre Sistemine Hâkim İlkeler	32
b. Evlâtlık ve Altsoyu	41
c. Sağ Kalan Eş	42
aa. Sağ kalan eşin miras hakkı	42
bb. Boşanma davasının eşin mirasçılığına etkisi	44
cc. Butlan davasının mirasçılığa etkisi	45
dd. İki eşin mirasa hak kazanması	46
ee. Mal rejimi ve miras hakkı	46
d. Devlet	47
V. Yasal Mirasçılık İle İlgili Pratik Çalışmalar ve Çözümleri	48
Olay 1: 1. Zümredeki kan hısımlarının yasal mirasçılığı	48

Olay 2: 2. Zümredeki kan hısımlarının yasal mirasçılığı	49
Olay 3: 3. Zümredeki kan hısımlarının mirasçılığı- Aynı anda ölüm karinesi	52
Olay 4: 2. Zümredeki kan hısımlarının yasal mirasçılığı- Mirasbırakana çift hısımlık bağı ile bağı kan hısımlarının mirasçılığı- Evlilik dışı çocuğun yasal mirasçılığı.....	56
Olay 5: Evlâtlık ve altsoyunun yasal mirasçılığı- Evlâtlık kararı verilmeden önce evlât edinenin ölmesi	60
Olay 6: Evlâtlığın çift hattan yasal mirasçı olması.....	63
Olay 7: Evlâtlık ve altsoyunun yasal mirasçılığı- Evlâtlık ve altsoyunun yalnızca evlât edinene mirasçı olması.....	65
Olay 8: Sağ kalan eşin 1. zümre ile birlikte yasal mirasçılığı- Evlilik dışı çocuğun yasal mirasçılığı	67
Olay 9: Sağ kalan eşin 2. zümre ile birlikte yasal mirasçılığı	70
Olay 10: Sağ kalan eşin 3. zümre ile birlikte yasal mirasçılığı.....	74
VI. Saklı Pay- Saklı Paylı Mirasçılar- Tasarruf Oranı- Tenkis Talebi Kavramlarına İlişkin Genel Açıklamalar.....	78
1. Saklı Paylı Mirasçılar ve Saklı Pay Oranları	78
2. Mirasbırakanın Tasarruf Oranı	79
3. Saklı Payları İhlâl Eden Tasarrufların Tenkisi	80
4. Tasarrufların Saklı Payları İhlâl Edip, Etmediğinin Belirlenmesi	80
a. Tereke Aktifleri.....	81
b. Çıkartılacak Değerler	81
aa. Tereke borçları.....	82
bb. Cenaze giderleri.....	83
cc. Terekenin mühürlenmesi ve defterinin tutulması masrafları	83
dd. Mirasbırakan ile birlikte yaşayanların üç aylık geçim giderleri	83
c. Eklenecek Değerler	83
aa. Denkleştirmeye tâbi kazandırmalar	83
bb. Tenkise tâbi sağlararası kazandırmalar.....	84
(i.) Denkleştirmeden kurtulan sağlararası karşılıksız kazandırmalar.....	84
(ii.) Mirastan feragati sağlamak için yapılan kazandırmalar....	86
(iii.) Serbestçe dönme kaydı ile yapılanlarla mirasbırakanın ölümünden önceki bir yıl içinde yapılan bağışlamalar	86

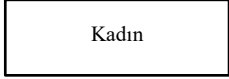

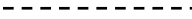
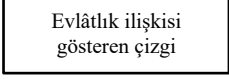

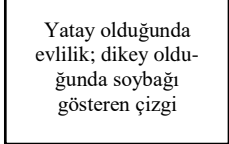
(iv.) Saklı pay kurallarını etkisiz kılmak için yapılan kazandırmalar	87
(v.) Hayat sigortası satınalma bedeli	89
5. Tenkiste Sıra	89
6. Mirasî Ret, Mirastan Yoksunluk, Mirasçılıktan Çıkarma ve Mirastan Feragatin Tasarruf Oranına Etkisi	91
a. Mirasî Reddin Tasarruf Oranına Etkisi	91
b. Mirastan Yoksunluğun Tasarruf Oranına Etkisi	92
c. Mirasçılıktan Çıkarmanın Tasarruf Oranına Etkisi	92
d. Mirastan Feragatin Tasarruf Oranına Etkisi	94
7. Saklı Payı İhlâl Eden Tasarruflara Karşı Tenkis Talebinin İleri Sürülmesi	95
a. Tenkis Davası	95
b. Tenkis Def'i	97
8. Tenkisin Gerçekleştirilmesi	98
a. Genel Olarak	98
b. Sabit Tenkis Oranı	100
c. Tenkisin Gerçekleştirilmesinde Özellik Taşıyan Durumlar	100
9. Tenkis Edilen Kazandırmada Geri Verme Borcunun Kapsamı	102
VII. Saklı Pay, Tasarruf Oranı ve Tenkis Talebine İlişkin Pratik Çalışmalar ve Çözümleri	103
Olay 1: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Ölümüne bağlı tasarrufların tenkisi- Bölünemeyen eşyayı konu alan tasarrufun tenkisi ve sabit tenkis oranı- Vasiyetname düzenleme ehliyeti- El yazılı vasiyetnamenin şekli- Maddî anlamda ölümüne bağlı tasarruflar- Ölümüne bağlı tasarrufta irade sakatlığı	103
Olay 2: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Ölümüne bağlı tasarrufların tenkisi- Mirasçı atama tasarrufunun tenkisi- Bölünemeyen eşyayı konu alan tasarrufun tenkisi ve sabit tenkis oranı- Vasiyetnameden dönme- Terekenin resmî defterinin tutulması	113
Olay 3: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Denkleştirme- Vakıf kurma- Tenkise tâbi sağlararası kazandırma- Kamuya yararlı derneklere ve vakıflara yapılan kazandırmaların tenkisi	125

Olay 4: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Mirasın paylaşılması- Miras Hukuk kurallarının zaman itibarıyla uygulanması- Kardeşlerin saklı payı	137
Olay 5: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Mirastan feragat sözleşmesi	143
Olay 6: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Tenkis Davası- Vasiyetnamenin açılması- Mirastan yoksunluk.....	152
Olay 7: Yasal mirasçılar-Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Tenkis Davası- Mirasın Reddi- Terekenin resmî defterinin tutulması talebi	166
Olay 8: Yasal mirasçılar- Saklı paylı mirasçılar ve saklı pay oranları- Tasarruf oranı- Edinilmiş mallara katılma rejimi-Katılma alacağı	178
Karar Tahlili: Mirasçılıktan çıkarma (Miras hakkından ıskat).....	191

Kısaltmalar

BK.	Türk Borçlar Kanunu
Bkz.	Bakınız
HD.	Hukuk Dairesi
HGK.	Hukuk Genel Kurulu
Karş.	Karşılaştırınız
m.	Madde
MK.	Türk Medenî Kanunu
N.	Paragraf numarası/ Kenar numarası
RG.	Resmî Gazete
s.	Sayfa
vd.	ve devamı
Yarg.	Yargıtay
Yarg. İçt. Bir. K.	Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı
YKD.	Yargıtay Kararları Dergisi

Çizimlerde Kullanılan Şekiller

		Kadın
		Erkek
		Mirasbırakan
		Mirasbırakandan önce ölen kişi
		Evlâtlık ilişkisi gösteren çizgi
		Yatay olduğunda evlilik; dikey olduğunda soybağı gösteren çizgi

Genel Bibliyografya

- Aydın Aybay**, Miras Hukuku Dersleri, 3. Bası, İstanbul 2002.
- Gökhan Antalya/ İpek Sağlam**, Miras Hukuku, 3. Bası, İstanbul 2015.
- Mehmet Ayan**, Miras Hukuku, 9. Bası, Ankara 2016.
- Nuşin Ayiter/ Ahmet Kılıçoğlu**, Miras Hukuku, 2. Bası, Ankara 1991.
- Herdem Belen**, Miras Hukuku, Şema Kitap, İstanbul 2018.
- Sezer Çabri**, Miras Hukuku Şerhi, Cilt I: TMK. m. 495- 574, İstanbul 2018.
- Mustafa Dural**, Miras Hukuku, İstanbul 1983.
- Mustafa Dural/ Turgut Öz**, Türk Özel Hukuku, Cilt IV: Miras Hukuku, 12. Bası, İstanbul 2018.
- Ömer Uğur Gençcan**, Miras Hukuku, 3. Bası, 2016.
- Hüseyin Hatemi**, Miras Hukuku, 7. Bası, İstanbul 2018.
- Zahit İmre/ Hasan Erman**, Miras Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2018.
- Ali Naim İnan/ Şeref Ertaş/ Hakan Albaş**, Miras Hukuku, 9. Bası, Ankara 2015.
- Bülent Köprülü**, Miras Hukuku Dersleri, 2. Bası, İstanbul 1985.
- Ahmet M. Kılıçoğlu**, Miras Hukuku, 8. Bası, Ankara 2018.
- Necip Kocayusufpaşaoğlu**, Miras Hukuku, 3. Bası, İstanbul 1987.
- Necip Kocayusufpaşaoğlu**, Miras Hukuku, 2. ve 3. Basılara Ek Kitap, İstanbul 1992.
- Kemal Oğuzman**, Miras Hukuku, 6. Bası, İstanbul 1995.
- Hasan Özkan**, Miras Hukuku, İstanbul 2017.
- Bilge Öztan**, Miras Hukuku, 6. Bası, Ankara 2014.
- Ali İhsan Özuğur**, Miras Hukuku, 4. Bası, Ankara 2016.
- Rona Serozan/ Baki İlkay Engin**, Miras Hukuku, 5. Bası, Ankara 2018.

